

การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการใช้บทเพลงพื้นบ้าน
ในกิจกรรมการสอนดนตรีในประเทศไทย:
การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ
Synthesis of Research on the Use of Folk
Songs in Music Teaching Activities in Thailand:
a Systematic Review of the Literature

เสฏฐวุฒิ แก้วดี¹

Setthawut Kaewdee

- ¹ อาจารย์ประจำ, สาขาดนตรีศึกษา,
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์,
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
Lecturer, Music Education Department,
Faculty of Humanities and Social Sciences,
Phetchaburi Rajabhat University
(E-mail: ksetthawut19@gmail.com)

Received: 24/06/2024 Revised: 26/09/2024 Accepted: 27/09/2024

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้คือการวิเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการสอนดนตรีที่ใช้บทเพลงพื้นบ้านในประเทศไทย โดยใช้วิธีการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ พบผลงานทั้งหมด 19 ฉบับที่ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ซึ่งมุ่งเน้นไปที่รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์และวิทยานิพนธ์ที่ตีพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2560 ถึง 2566 ในระบบฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทย เมื่อระบุวรรณกรรมตามเกณฑ์การค้นหาแล้ว จึงทำการวิเคราะห์เนื้อหาใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ลักษณะทั่วไป 2) ระเบียบวิธีวิจัย 3) วัตถุประสงค์ของการศึกษา และ 4) ประเภทของกิจกรรมการสอนดนตรี การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา นำเสนอในรูปแบบร้อยละ

ผลการวิเคราะห์งานวิจัยพบว่ารายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่มาจากปี พ.ศ. 2566 ซึ่งมีปริมาณมากที่สุด (ร้อยละ 26.32, $n = 5$) สถาบันที่ผลิตวรรณกรรมมากที่สุดในช่วง 6 ปีคือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ร้อยละ 36.85, $n = 7$) ในด้านระเบียบวิธีวิจัย พบว่าการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นวิธีหลักที่ใช้ โดยคิดเป็นร้อยละ 47.37 ($n = 9$) ของการศึกษาทั้งหมด วัตถุประสงค์การวิจัยที่พบมากที่สุดคือ 1) การวิเคราะห์บทเพลงพื้นบ้านและเปรียบเทียบผลก่อนและหลังการทดลอง และ 2) การศึกษาผลของการทดลองและประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการสอนคู่มือ และแบบเรียน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 34.21 ($n = 13$) ของการศึกษาทั้งหมด

ในด้านกิจกรรมการสอนดนตรี พบว่าเพลงพื้นบ้านส่วนใหญ่ถูกสอนผ่านการบรรเลงดนตรี คิดเป็นร้อยละ 65 ของกรณีทั้งหมด การศึกษาส่วนใหญ่มุ่งเน้นการใช้เพลงพื้นบ้านในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 40 ของประชากรที่ศึกษา ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นถึงแนวโน้มในการศึกษาเกี่ยวกับการใช้บทเพลงพื้นบ้านในกิจกรรมการสอนดนตรีในประเทศไทย และสามารถใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับการวิจัยในอนาคตต่อไป

คำสำคัญ: การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ, งานวิจัยทางดนตรีศึกษา, บทเพลงพื้นบ้าน, วัฒนธรรมดนตรีที่แตกต่างหลากหลาย

Abstract

The objective of this research was to analyze studies on music teaching using folk songs in Thailand through a systematic literature review. A total of 19 works meeting the criteria set for this study were found, focusing on complete research reports and theses published between 2017 and 2023 in Thailand's central electronic journal database. After identifying the literature according to the search criteria, content analysis was conducted in 4 areas: 1) general characteristics, 2) research methodology, 3) study objectives, and 4) types of music teaching activities. Data analysis used descriptive statistics, presented in percentages.

The analysis of the research found that most research reports and theses came from 2023, which had the highest volume (26.32 percent, $n = 5$). The institution that produced the most literature over the 6-year period was Chulalongkorn University (36.85percent, $n = 7$). In terms of research methodology, qualitative research was the main method used, accounting for 47.37percent ($n = 9$) of all studies. The most common research objectives were 1) analyzing folk songs and comparing pre- and post-experiment results, and 2) studying the effects of experiments and the effectiveness of teaching activity sets, manuals, and textbooks, accounting for 34.21percent ($n = 13$) of all studies.

Regarding music teaching activities, it was found that folk songs were mostly taught through musical performance, accounting for 65percent of all cases. Most studies focused on using folk songs at the secondary education level, which accounted for 40percent of the studied population. The results of this research indicate trends in

studies on the use of folk songs in music teaching activities in Thailand and can be used as reference data for future research.

Keyword: A systematic Review of the Literature, Music Education Research, Folk Songs, Different Musical Cultures

บทนำ

ในประเทศไทย ดนตรีพื้นบ้านถือเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมและแสดงถึงลักษณะพิเศษของกลุ่มท้องถิ่นต่างๆ การดูแลรักษาเพลงพื้นบ้านให้คงอยู่เพื่อให้ได้รับการสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นถือเป็นสิ่งสำคัญ โรงเรียนที่สอนดนตรีและดนตรีพื้นเมืองมีบทบาทสำคัญในการปกป้องพวกเขา ซึ่งทำให้เด็กๆ เข้าใจและซึมซับเสียงทางวัฒนธรรมเหล่านี้ตั้งแต่อายุน้อย แต่สำหรับนักการศึกษาที่สอนจังหวัดดนตรีพื้นบ้านอาจเป็นเรื่องยาก ดังนั้นการค้นคว้าเกี่ยวกับวิธีการสอนดนตรีเหล่านี้จึงที่น่าสนใจและมีความสำคัญ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนดนตรีประกอบบทเพลงพื้นบ้านในประเทศไทยมีความหลากหลาย ทั้งในด้านวัตถุประสงค์ของการวิจัย กลุ่มเป้าหมาย รูปแบบการสอน และการประเมินผล ตัวอย่างเช่น งานวิจัย ที่ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการเรียนรู้มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการสอนดนตรีพื้นบ้านให้แก่ักเรียนระดับประถมศึกษาพบว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการบรรเลงดนตรีพื้นบ้านเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการสอนดนตรีพื้นบ้านที่เหมาะสมกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา และงานวิจัยที่เน้นการอนุรักษ์ดนตรีพื้นบ้านผ่านการสอนในสถานศึกษา ซึ่งพบว่าการสอนดนตรีพื้นบ้านช่วยให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นและมีความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของชาติ

แม้ว่าจะมีงานวิจัยเกี่ยวกับการสอนดนตรีประกอบบทเพลงพื้นบ้านในประเทศไทยอย่างหลากหลาย แต่หากพิจารณาในภาพรวมยังคงพบช่องว่างและโอกาสในการพัฒนาต่อยอด กล่าวคือ งานวิจัยส่วนใหญ่มีมุมมองไปที่การพัฒนาารูปแบบการสอนดนตรีโดยใช้บทเพลงของดนตรีตะวันตก หรือการศึกษามผลของการ

ใช้รูปแบบการสอนโดยใช้บทเพลงของคนตรีตะวันตก เป็นแบบ ขณะ que การศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการสอนดนตรีที่บ้านยังมีน้อย นอกจากนี้ การศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการสอนที่แตกต่างกันในบริบทที่แตกต่างกัน เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ก็เป็นอีกประเด็นที่น่าสนใจ

การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนดนตรีประกอบบทเพลงที่บ้านในประเทศไทย โดยจะวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ เช่น วัตถุประสงค์ของการวิจัย กลุ่มเป้าหมาย รูปแบบการสอน ผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบการสอนดนตรีที่บ้านที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่ นอกจากนี้ยังจะวิเคราะห์ช่องว่างและโอกาสในการพัฒนางานวิจัยด้านนี้ต่อไปในอนาคต

การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการสอนดนตรีประกอบบทเพลงที่บ้านในประเทศไทยจะช่วยให้ได้ข้อมูลและแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอน นักการศึกษา และผู้ที่สนใจในการพัฒนารูปแบบการสอนดนตรีที่บ้านที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการอนุรักษ์และสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมดนตรีที่บ้านของประเทศ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักในคุณค่าของความเป็นไทยให้แก่เยาวชน อันจะนำไปสู่การอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสังเคราะห์งานวิจัยทางด้านการใช้บทเพลงที่บ้านกับการสอนดนตรีในวัฒนธรรมที่หลากหลายในประเทศไทย ใน 1. ลักษณะด้านทั่วไป 2. ด้านระเบียบวิธีวิจัย 3. ด้านจุดมุ่งหมายของการศึกษาและกิจกรรมการสอนดนตรี

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กำหนดวิธีการศึกษาตามแนวทางการทบทวนวรรณกรรมอย่างมีระบบ (Systematic Review) เพื่อสังเคราะห์ข้อมูลจากงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ทางด้านการใช้บทเพลงพื้นบ้านกับการสอนดนตรีในวัฒนธรรมที่หลากหลายในประเทศไทยผ่านการสืบค้นในฐานข้อมูล ระบบฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทย โดยในครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดประเด็นศึกษาว่าด้วยลักษณะของงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ในด้านต่าง ๆ มีรายละเอียดดังนี้ (ดูได้จากภาพประกอบที่ 1)

1. ลักษณะด้านข้อมูลทั่วไปของงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ ได้แก่ ชื่องานวิจัย/ผู้วิจัย/สถาบัน/ปีที่พิมพ์
2. ลักษณะด้านระเบียบวิธีวิจัย ได้แก่ วิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative)/ วิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative)/ วิจัยผสมวิธี (Mixed Methods) (Creswell J. W. & Creswell J. D., 2017; ชำนาญ ปาณวงษ์, 2563; เทพิกา รอดสการ, 2560)
3. ลักษณะด้านจุดมุ่งหมายของการศึกษา ได้แก่ วัตถุประสงค์การวิจัย/ ผลการวิจัย

ต่อมาในขั้นดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยทำการสืบค้นข้อมูลใน ระบบฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทย ซึ่งเป็นฐานข้อมูลทางด้านวิชาการและการวิจัยของประเทศไทยที่รวบรวมงานวิจัยหลากหลายสาขา รวมถึงทางด้านดนตรีศึกษา (Music Education) ไว้มากมายโดยกระบวนการศึกษาเริ่มต้นดำเนินการผ่านการค้นหาขั้นสูง (Advance Search) ในทุกเขตข้อมูลของตัวเลือกการค้นหา ซึ่งมีการกำหนดเกณฑ์และขั้นตอนการศึกษาดังนี้ (ดูได้จากภาพประกอบที่ 1)

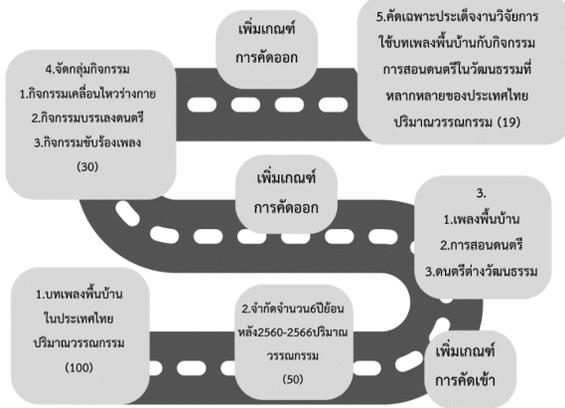
การสังเคราะห์งานวิจัยทางด้านกิจกรรมประกอบบทเพลงร้องพื้นบ้านในประเทศที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมดนตรีที่หลากหลายในประเทศไทย: การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบขอบเขตการศึกษา

ด้านพื้นที่ศึกษา: ฐานข้อมูล Thaiis

ด้านขอบเขตการค้นห: - ชื่อเรื่อง

ด้านเนื้อหา: - งานประภทพหรรยงการวิจัย - บทคัดย่อ-วิทยานิพนธ์ - ชื่อสาขา

ด้านคำสำคัญ: ใช้คำที่สื่อถึงในมุกกว้างแล้วจึงจำกัดให้แคลงและเจาะจง



ภาพประกอบที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

3.1 ผู้วิจัยได้กำหนดคำสำคัญ (Keywords) สำหรับทำการค้นหา โดยเริ่มจากกลุ่มคำสำคัญที่มีความหมายกว้างทางด้านการสอนดนตรีและวัฒนธรรม ก่อนเพื่อให้เห็นภาพรวมใหญ่ของพื้นที่ ความรู้ที่สนใจศึกษา ซึ่งคำสำคัญ ได้แก่ “บทเพลง” “เพลงพื้นบ้าน” “ประเทศไทย” “ความหลากหลาย” “วัฒนธรรม”

3.2 หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดขอบเขตระยะเวลาที่ต้องการสืบค้น คือ 6 ปีย้อนหลัง (พ.ศ. 2560-2566) เพื่อให้ได้มาซึ่งงานวิจัยที่เป็นปัจจุบันหรือไม่ไกลจากปัจจุบันให้มากที่สุด และทำการกำหนดขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษาเพื่อเป็นเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มของงานวิจัยโดยกำหนดเป็นกลุ่มเอกสาร 2 ประเภท ได้แก่ รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ และวิทยานิพนธ์

3.3 กำหนดคำสำคัญที่มีความหมายจำเพาะเจาะจงทางการใช้ บทเพลงพื้นบ้านกับการสอนดนตรีในวัฒนธรรมที่หลากหลายในประเทศไทยเพื่อใช้

เป็นเกณฑ์ในการคัดเข้า (Inclusion) เพื่อให้สามารถเข้าถึงงานวิจัยในฐานข้อมูลตามที่กำหนดทั้ง 2 ประเภทซึ่งสำคัญทั้งหมดได้แก่ “การบรรเลงเครื่องดนตรี” “การเคลื่อนไหวประกอบดนตรี” “การขับร้อง” “ดนตรีบรรเลง” “ดนตรีพื้นบ้าน” “ดนตรีต่างวัฒนธรรม” “ดนตรีหลากหลายวัฒนธรรม”

3.4 จากนั้นจึงทำการจัดกลุ่มข้อมูลเอกสารโดยใช้เครื่องมือแบบคัดกรองเอกสาร (Checklist) เพื่อทำการคัดกรองวรรณกรรมในขั้นต้น

3.5 ต่อมาทำการคัดกรองในขั้นคัดเลือกเฉพาะเอกสารงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่มีความเกี่ยวข้องเฉพาะประเด็นทางด้านการใช้บทเพลงพื้นบ้านกับการสอนดนตรีในวัฒนธรรมที่หลากหลายในประเทศไทยโดยใช้แบบบันทึกข้อมูลงานวิจัยการใช้บทเพลงพื้นบ้านกับการสอนดนตรีในวัฒนธรรมที่หลากหลายในประเทศไทย เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดออก (Exclusion) โดยสนใจงานที่เกี่ยวข้องในสาขาดนตรีศึกษา (Music Education) ตามเกณฑ์กำหนดโดยตรงเท่านั้นในส่วนของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1) แบบคัดกรองเอกสาร (Check List) ที่ผู้วิจัยดำเนินการสร้างขึ้นโดยมีหัวข้อคือชื่องานวิจัย บทคัดย่อ วัตถุประสงค์การวิจัย ซึ่งงานวิจัยที่คัดเลือกต้องมีหัวข้อที่กำหนดตามเครื่องมือ

2) แบบบันทึกข้อมูลงานวิจัยทางด้านการใช้บทเพลงพื้นบ้านกับการสอนดนตรีในวัฒนธรรมที่หลากหลายในประเทศไทย ประกอบไปด้วย ชื่อผู้วิจัย ปีที่พิมพ์สถาบัน วัตถุประสงค์การวิจัย ระเบียบวิธีวิจัย และผลการวิจัย ทั้งนี้ เครื่องมือทั้ง 2 ชิ้นสร้างขึ้นและตรวจสอบคุณภาพความตรงตามเนื้อหาโดยวิธี IOC (Item Objective Congruence) โดยอาจารย์ที่ปรึกษา 2 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีศึกษา และผู้เชี่ยวชาญภายนอกอีก 1 ท่าน ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยทางการศึกษา หลังจากได้รับการตรวจสอบและประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลและข้อเสนอแนะมาทำการพัฒนาเครื่องมือให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ก่อนนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริง (ณัฐภรณ์ หลาวทอง, 2561; ชูศรี วงศ์รัตน, 2560)

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำเอาข้อมูลวรรณกรรมที่ได้ทำการคัดเฉพาะมาทำการพิจารณาข้อมูลตามลักษณะด้านต่าง ๆ ที่ได้กำหนด โดยใช้วิธีการจำแนกรายละเอียดและวิเคราะห์ผลเชิงปริมาณนำเสนอเป็นคำร้อยละ และนำเสนอผลการวิเคราะห์รายละเอียดงานตามลักษณะในรูปแบบการเขียนพรรณนา

ผลการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับงานวิจัยทางการใช้บทเพลงพื้นบ้านเพื่อเป็นสื่อการทางดนตรีในประเทศในงานวิจัยทางดนตรีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรมดนตรีในประเทศโดยสืบค้นผ่านฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทยเริ่มแรกค้นพบวรรณกรรมทั้งหมดจำนวน 100 ชิ้น จากนั้นกระทำการคัดเลือกตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดคือ 1) เป็นรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ และวิทยานิพนธ์ 2) มีช่วงเวลาพิมพ์ย้อนหลัง 6 ปี (พ.ศ. 2560-2566) ทำให้ค้นพบวรรณกรรมทั้งหมด 50 เล่ม 3) มีการเจาะจงเพิ่มคำสำคัญที่มีความหมายเฉพาะเจาะจงเกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรมกิจกรรมประกอบบทเพลงร่าวงพื้นบ้านในประเทศในงานวิจัยทางดนตรีศึกษา จากนั้นดำเนินการคัดกรองงานวิจัย ตัดงานวิจัยที่ไม่เกี่ยวข้อง และคัดเฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องในประเด็นโดยผู้วิจัยในส่วนของ การคัดกรองโดยกำหนดคำสำคัญทั้ง 10 คำ เพื่อเป็นเกณฑ์การคัดเข้า (Inclusion) และกำหนดขอบเขตของคำสำคัญให้อยู่ในกลุ่ม ชื่อเรื่อง บทคัดย่อและสถาบัน ซึ่งจะพบปริมาณวรรณกรรมทั้งหมด 50 ชิ้น ในระยะเวลา 6 ปีย้อนหลังซึ่งเป็นงานที่ปรากฏเรื่องการใช้บทเพลงพื้นบ้านเพื่อการสอนดนตรีกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมดนตรีในประเทศไทยมีอยู่ในงานหลากหลายสาขาจากนั้นผู้วิจัยทำการคัดเฉพาะงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยการใช้บทเพลงบทเพลงพื้นบ้านเพื่อการสอนดนตรีโดยตรงทำให้พบปริมาณวรรณกรรมที่ตรงตามเกณฑ์ทั้งสิ้น 30 ชิ้น และไม่เกี่ยวข้อง 11 ชิ้นซึ่งในครั้งนี้นักวิจัยสนใจข้อมูลของกลุ่มวรรณกรรมที่ตรงตามเกณฑ์กำหนด 19 ชิ้น เท่านั้นเพื่อทำการสังเคราะห์งานวิจัยในลักษณะทั้ง 3 ด้านตามที่กำหนดไว้เป็นประเด็นในการศึกษา โดยมีข้อมูลแต่ละส่วน ดังนี้

1) สัณเคราะห์ลักษณะด้านข้อมูลทั่วไปของงานวิจัยและวิทยานิพนธ์

ตารางที่ 1 ข้อมูลลักษณะด้านข้อมูลทั่วไปของงานวิจัยและวิทยานิพนธ์

ปี	ชื่องานวิจัย	ผู้วิจัยและสถาบัน	คิดเป็นร้อยละ
2560	1. ผลการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวประกอบบทเพลงพื้นเมืองสำหรับเด็กปฐมวัยที่มีต่อความเข้าใจจังหวะ	ณัชชา เตชะอารณชัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	5.26
2561	1. การเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมเพื่อการสร้างสรรค้บทเพลงฟีกพื้นฐานสำหรับวงดุริยางค์เครื่องลมจากบทเพลงพื้นเมืองล้านนา	อดิวิษฐ์ พนาพงศ์ไพศาล มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	5.26
2562	1. การศึกษาสาระดนตรีพื้นบ้านในมาตรฐานผู้เรียนมาตรฐานผู้สอนมาตรฐานหลักสูตรและหลักสูตรดนตรีศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตในสถาบันระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยและนานาชาติ	สุทิชา บุญโน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	21.05
	2. การศึกษาทำนองของเพลงพื้นเมืองล้านนาที่เหมาะสมต่อการสร้างสรรค์บทเพลงสำหรับฟีกพื้นฐานของวงดุริยางค์เครื่องลมในจังหวัดเชียงราย	อดิวิษฐ์ พนาพงศ์ไพศาล มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	
	3. การสอนดนตรีพื้นบ้านล้านนาสำหรับผู้สูงอายุ:กรณีศึกษาครูพรหมเศรษฐ์สรรพศรี (ครูภูมิปัญญาไทย)	เพียงแพน สรรพศรี ยุทธนา ฉัพพรรณรัตน์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
	4. การเรียบเรียงเสียงประสานชุดเพลงพื้นบ้านอีสานสำหรับวงโยธวาทิต	เพชร พิฆาตไพรี, จตุพร สีม่วง มหาวิทยาลัยขอนแก่น	
2563	1. การพัฒนารูปแบบการสอนดนตรีสำหรับวงดนตรีลูกทุ่งในโรงเรียนมัธยมศึกษา	จิราณัฐณ์ ชันธจันทร์ พงษ์พิทยา สัทโส พิทยวัฒน์ พันธะศรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น	15.79
	2. แนวทางการจัดการเรียนการสอนขับร้องเพลงพื้นบ้านล้านนาในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามวิธีการของโคคทาย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายจังหวัดเชียงใหม่	จรินทร์ จิตต์มัน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
	3. การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนดนตรีพื้นเมืองภาคเหนือแบบ 4 MAT สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 วิทยาลัยนาฏศิลป์ ลพบุรี	ปภาอร แก้วสว่าง วิทยาลัยนาฏศิลป์ ลพบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	

ปี	ชื่องานวิจัย	ผู้วิจัยและสถาบัน	คิดเป็นร้อยละ
2564	1. แนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย โดยใช้เพลงไทย	ภัทรธีรา ดีบัว จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	15.79
	2. การสร้างแบบเรียนไวโอลินเสริมสำหรับผู้เรียนระดับเริ่มต้นโดยใช้ดนตรีพื้นบ้านไทย	พัชรพันธ์ สมบุญตนนท์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
	3. การพัฒนาหนังสือแบบเรียนเสริมไวโอลินโดยการประยุกต์ใช้บท เพลงสุนทราภรณ์สำหรับผู้สูงอายุ	ชญานต์ถิฏฐา หาญปริพรรณ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
2565	1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของ”แบบเรียนเพลงพื้นบ้านภาคใต้สำหรับกитарคลาสสิก”ในรายวิชากีตาร์คลาสสิกของนักศึกษาสาขาดนตรีศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	ทยา เตชะเสณ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	10.53
	2.การพัฒนาชุดฝึกทักษะวงโยธวาทิตโดยใช้เพลงพื้นบ้านอีสานใต้สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา	ธัญศรุต กสิปสมุท วงศ์วิฑูรสมุท มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	
2566	1.การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านดนตรีพื้นบ้านนครสวรรค์	ภิญโญ ภูเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	26.32
	2.ดนตรีและเพลงพื้นบ้าน : การพัฒนากิจกรรมดนตรีรองรับสังคมสูงวัยในจังหวัดบุรีรัมย์	ธิดิ ปัญญาอินทร์ เอกชัย อธิภักสิริ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	
	3.การสร้างชุดการสอนฝึกร้องเพลงรำไท่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง	กัมปนาท โนนศรี สิษณันต์เศก ย่านเติม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	
	4.ผลของบทเพลงพื้นบ้านดนตรีหนังตะลุงที่บรรเลงด้วยเปียโนที่มีต่อสมาธิความจำ และความสนใจของเด็ก	ว่าที่ ร.ต.หญิงจักรวิดา เหล็ก นัม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	
	5.รูปแบบกิจกรรมการละเล่นดนตรีพื้นบ้านสำหรับผู้สูงอายุ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อเสริมสร้างสุขภาวะที่ยั่งยืน	วิชญ์ บุญรอด ทิพรัตน์ สิทธิวงศ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร	
รวม	19		100.00

จากข้อมูลในตารางที่ 1 ในส่วนของปริมาณวรรณกรรมกับช่วงเวลา (โดยเอาช่วงเวลาเป็นตัวตั้ง) พบว่าวรรณกรรมทางด้านการใช้บทเพลงพื้นบ้านเพื่อการ

สอนดนตรีกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมดนตรีในประเทศไทยจำนวน 19 ชิ้น ในระยะช่วงเวลาที่ปี พ.ศ. 2560 - 2566 ส่วนใหญ่แล้วจะมีจำนวนวรรณกรรมในช่วงปี พ.ศ. 2566 มากที่สุดจำนวน 5 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 26.32 โดยเป็นวรรณกรรมจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ แห่งละ 1 ชิ้น ลำดับต่อมาคือในช่วงปี พ.ศ. 2562 มีจำนวน วรรณกรรมที่ค้นพบ 4 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 21.05 ซึ่งประกอบไปด้วยวรรณกรรมจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นจำนวนมากที่สุดในช่วงปีนี้เป็น 2 ชิ้น ต่อมาเป็นวรรณกรรมจากมหาวิทยาลัยขอนแก่นจำนวน 1 ชิ้น และมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายมี 1 ชิ้นต่อมาในปี พ.ศ. 2564 พบปริมาณวรรณกรรมเท่ากับปี พ.ศ. 2563 คิดเป็นร้อยละ 15.79 รวมกันทั้ง 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.58 และปี พ.ศ. 2565 โดยจำนวนที่พบคือ 2 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 10.53 ซึ่งถือว่าอัตราส่วนที่ค้นพบปริมาณวรรณกรรมน้อยลงกว่าสองอันดับแรกอย่างยิ่งในจำนวนดังกล่าวเป็นวรรณกรรมจากมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช สถาบันละ 1 ชิ้น และในท้ายสุดปริมาณวรรณกรรมในปี พ.ศ. 2560 และ พ.ศ. 2561 ค้นพบเพียงอย่างละ 1 ชิ้น รวมกัน 2 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 10.52 มาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย แห่งละ 1 ชิ้น

ตารางที่ 2 ข้อมูลสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตงานวิจัยและวิทยานิพนธ์

สถาบัน	จำนวนชิ้นงานที่ผลิต ในระยะเวลา 6 ปี	คิดเป็น ร้อยละ	ลำดับ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	7	36.85	1
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	2	10.53	2
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	2	10.53	
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	2	10.53	
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	1	5.26	3
มหาวิทยาลัยนเรศวร	1	5.26	
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	1	5.26	
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	1	5.26	
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	1	5.26	
วิทยาลัยนาฏศิลป์ ลพบุรีสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	1	5.26	
รวม	19	100.00	

นอกจากส่วนของปริมาณวรรณกรรมที่สนใจพิจารณาพร้อมกับช่วงเวลาแล้ว ยังคงมีส่วนของข้อมูลด้านสถาบันที่ผลิตงานวิจัยทางการใช้บทเพลงพื้นบ้านเพื่อการสอนดนตรีกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมดนตรีในประเทศไทยด้วยดังปรากฏในตารางที่ 2 โดยจากข้อมูลปรากฏว่าสถาบันที่ผลิตงานออกมามากที่สุดซึ่งคือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีงานวิจัยตลอดระยะเวลา 6 ปีรวมทั้งสิ้น 7 ชิ้นคิดเป็นร้อยละ 36.85 ลำดับรองลงมามี จำนวน 2 ชิ้นคิดเป็นร้อยละ 10.53 จำนวน 3 สถาบัน ได้แก่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ รวมกันเป็นร้อยละ 31.59 และในสถาบัน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรีสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กลุ่มสถาบันเหล่านี้มีจำนวนงานวิจัยที่ผลิตออกมาในช่วง 6 ปี สถาบันละ 1 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 5.26

2) สังเคราะห์ลักษณะด้านระเบียบวิธีวิจัย

การเก็บข้อมูลเพลงพื้นบ้านที่พบในในประเทศไทย ระหว่างปี 2560-2566 ในลักษณะการศึกษาเชิงวิจัยพบระเบียบวิธีวิจัยทั้ง 3 รูปแบบคือ การวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยผสมวิธีซึ่งระเบียบวิธีวิจัยทั้ง 3 มีความเหมาะสมกับการศึกษาข้อมูลในลักษณะต่างๆ ดังนี้

1) การวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ที่เหมาะสำหรับการศึกษานั้น เป็นการวิจัยที่แสวงหาความจริงในสภาพที่เป็นอยู่โดยธรรมชาติ เป็นการศึกษาโดยมองภาพรวมทุกมิติ เพื่อหาความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์ที่สนใจกับสภาพแวดล้อมนั้น ให้ความสำคัญกับข้อมูลที่เป็นความรู้สึกนึกคิด คุณค่าของมนุษย์ และความหมายที่มนุษย์ให้ต่อสิ่งแวดล้อมต่างๆ รอบตัว เน้นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความสร้างข้อสรุป

2) การวิจัยเชิงปริมาณ

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ที่เหมาะสำหรับการศึกษานั้น เป็นการแสวงหาความรู้เชิงประจักษ์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อบรรยายลักษณะ ทำนายความสัมพันธ์ หรืออธิบายความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผล ของปรากฏการณ์ที่ทำการศึกษา มีทฤษฎีหรือกรอบแนวคิดเป็นแนวทางในการดำเนินงานอย่างชัดเจน มีการกำหนดมิติของปรากฏการณ์ รวมทั้งกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษาอย่างเป็นระบบ อาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ การวัดผลและการวิเคราะห์เชิงสถิติเป็นเครื่องมือเพื่อนำไปสู่ความแม่นยำของผลการวิจัย เน้นการใช้ตัวเลขเป็นหลักฐานสนับสนุนข้อค้นพบและข้อสรุปต่างๆ

3) การวิจัยผสมวิธี

การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ที่เหมาะสำหรับการศึกษานั้นเป็นการวิจัยที่ใช้วิธีวิทยาทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพร่วมกัน ในระยะต่างๆ ของการวิจัย ทั้งการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมายข้อมูล เพื่อหาคำตอบของการวิจัยที่มีความครอบคลุม ลุ่มลึก และชัดเจน ซึ่งจะนำไปสู่ความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่ศึกษามากขึ้น

โดยพบว่าจากการเก็บข้อมูลในปี 2560-2566 พบว่าระเบียบวิธีวิจัยทั้ง 3 สามารถจำแนกเป็นจำนวนและร้อยละตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ข้อมูลลักษณะด้านระเบียบวิธีวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ	ลำดับ
การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)	9	47.37	1
การวิจัยผสมวิธี (Mixed Methods Research)	6	31.58	2
การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)	4	21.05	3
รวม	19	100	

เมื่อพิจารณาข้อมูลจากตารางที่ 3 จะพบว่าระเบียบวิธีวิจัยที่พบว่ามีการใช้มากที่สุดคือ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) พบในจำนวน 9 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 47.37 ซึ่งถือว่าเป็นระเบียบวิธีที่ถูกเลือกใช้มากจากวรรณกรรมทั้งหมดที่ได้ศึกษา ซึ่งการศึกษาส่วนใหญ่เป็นการสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ การสอบถามตามแนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพต่อมา ในระเบียบวิธีที่มีการเลือกใช้เป็นอันดับรองลงมาคือการวิจัยผสมวิธี (Mixed Methods Research) พบในจำนวน 6 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 31.58 ซึ่งในการศึกษาพบว่าเป็นระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธีที่เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ทั้งหมด 6 ชิ้น ต่อมาการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) พบในจำนวน 4 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 21.05 โดยพบอีกว่ารูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณที่ใช้ในส่วนใหญ่นั้นเป็นงานวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) 1 ชิ้น และเชิงตรวจสอบหรือสำรวจผลต่าง ๆ เช่น ความพึงพอใจ ความรู้สึก เป็นต้น จำนวน 3 ชิ้น

3) สังเคราะห์ลักษณะด้านจุดมุ่งหมายของการศึกษา

กำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษาคือการทำกิจกรรมใด ๆ หรือการเดินทางจำเป็นต้องกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อใช้สำหรับทำความเข้าใจที่ตรงกันของ

ผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือข้อตกลงของกลุ่มหรือบุคคลในการทำงานร่วมกัน การกำหนดจุดมุ่งหมายมักใช้เป็นเป้าหมาย หรือเป็นตัวบ่งชี้ในกระบวนการทำงาน หรือใช้สำหรับประเมินผลของกิจกรรมที่ร่วมกันทำนั้นๆ การกำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษาเช่นกัน เป็นการกำหนดเป้าหมายหรือทิศทางที่จะดำเนินไป เป็นสิ่งที่คาดหวังผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดกระบวนการ กิจกรรมแล้วการกำหนดจุดมุ่งหมายการศึกษา มักเป็นขั้นตอนที่กระทำต่อจากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ขั้นตอนนี้เป็นที่ตั้งเป้าหมายว่า จากปัญหาและความต้องการต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหาและความต้องการของสังคมที่เกี่ยวข้องและของผู้มีส่วนร่วม ซึ่งจำเป็นจะต้องแก้ไขหรือตอบสนองต่อความต้องการเหล่านั้น

จากข้อมูลในปี 2560-2566 พบว่าจุดมุ่งหมายของการศึกษาข้องานวิจัยที่รวบรวมมาสามารถแบ่งและจำแนกเป็นจำนวนและร้อยละตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 ข้อมูลลักษณะด้านจุดมุ่งหมายของการศึกษา

ลำดับที่	จุดมุ่งหมายของการศึกษา	จำนวนข้อ	คิดเป็นร้อยละ	ลำดับ
1	วิเคราะห์บทเพลงพื้นบ้านเปรียบเทียบผลก่อนและหลังการทดลองและศึกษาผลการทดลองกับผลของการใช้ชุดกิจกรรมคู่มือการสอนหาประสิทธิภาพแบบเรียน	13	34.21	1
2	นำเสนอกิจกรรมการสอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอนการถ่ายทอด นำเสนอแนวทาง การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมดนตรี พัฒนารูปแบบการสอน	9	23.69	2
3	ศึกษาบทเพลงพื้นบ้านสำรวจบริบททั่วไปองค์ความรู้และรวบรวมข้อมูล ประวัติความเป็นมา ศึกษาลักษณะ รูปแบบการเรียนรู้	7	18.42	3
4	สร้างสรรค์บทเพลงสำหรับฝึกพื้นฐานพัฒนาชุดกิจกรรมคู่มือแบบเรียนการปฏิบัติทักษะดนตรีการเรียบเรียงบทเพลง	7	18.42	3
5	ศึกษาความพึงพอใจ ความคิดเห็น	2	5.26	4
รวม		38	100.00	4

จากตารางที่ 3 จะพบว่าจากวรรณกรรม 19 ชิ้น ที่ค้นพบแต่ละชิ้นนั้นมีวัตถุประสงค์ตั้งแต่ข้อเดียวไปจนถึง 4 ข้อ ในงานวิจัยหนึ่งชิ้น และเมื่อทำการวิเคราะห์ประเด็นภายในวัตถุประสงค์ของวรรณกรรมทุกชิ้น (จำนวนวัตถุประสงค์ทั้งหมด 38 ข้อ) จัดกลุ่มดัชนีคำสำคัญที่สอดคล้องกันของแต่ละวัตถุประสงค์จากนั้นสรุปออกมาเป็นลักษณะจุดมุ่งหมายทางการศึกษาได้จำนวน 5 ด้าน พบว่าส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยที่มุ่งเน้นวิเคราะห์บทเพลงพื้นบ้านเปรียบเทียบกับผลก่อนและหลังการทดลองและศึกษาผลการทดลอง ศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมคู่มือการสอนและหาประสิทธิภาพแบบเรียนซึ่งมีปริมาณวรรณกรรมที่มีวัตถุประสงค์ตรงกันทั้งสิ้น 13 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 34.21 ซึ่งถือเป็นอัตราส่วนที่สูงที่สุด ในลำดับรองมาคืองานวิจัยที่ศึกษาในด้าน นำเสนอกิจกรรมการสอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอนการถ่ายทอด นำเสนอแนวทาง การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมดนตรี พัฒนารูปแบบการสอน มีปริมาณวรรณกรรมที่มีวัตถุประสงค์ตรงกัน 9 ชิ้น คิดเป็น ร้อยละ 23.69 ต่อมาเป็นงานวิจัยที่เน้นการ ศึกษาบทเพลงพื้นบ้านสำรวจบริบททั่วไปองค์ความรู้และรวบรวมข้อมูล ประวัติความเป็นมา ศึกษาลักษณะรูปแบบการเรียนรู้ พบในจำนวน 7 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 18.42 ส่วนการสร้างสรรค์บทเพลงสำหรับฝึกพื้นฐานพัฒนาชุดกิจกรรมคู่มือแบบเรียนการปฏิบัติทักษะดนตรี การเรียบเรียงบทเพลง พบในจำนวน 7 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 18.42 ซึ่งเท่ากับลำดับที่ 2 ข้อตามตารางลำดับรองลงมาพบงานที่มีท้ายสุดในส่วนของงานศึกษาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความพึงพอใจ ความคิดเห็นนี้มีวรรณกรรมที่ทำการศึกษาดรังกับวัตถุประสงค์จำนวน 2 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 5.26

4) วิเคราะห์จำนวนและร้อยละของกิจกรรมการสอนดนตรีโดยใช้สถิติเชิงบรรยายในการวิเคราะห์ความถี่ และร้อยละของกิจกรรมการสอนดนตรีในแต่ละประเด็น

ตารางที่ 5 ข้อมูลวิเคราะห์จำนวนของกิจกรรมการสอนดนตรีกับประเภทของประชากร

กิจกรรมดนตรี	ประเภทประชากร					รวม	ลำดับ
	1	2	3	4	5		
1. กิจกรรมการเคลื่อนไหวประกอบบทเพลงพื้นบ้าน	1 (5%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	1 (5%)	4
2. กิจกรรมบทเพลงพื้นบ้านสำหรับบรรเลงดนตรี	0 (0%)	2 (10%)	6 (30%)	1 (5%)	4 (20%)	13 (65%)	1
3. กิจกรรมบทเพลงพื้นบ้านสำหรับการขับร้อง	1 (5%)	1 (5%)	1 (5%)	0 (0%)	1 (5%)	4 (20%)	2
4. กิจกรรมหลักสูตรเพลงพื้นบ้านและการเรียบเรียงเพลงพื้นบ้าน	0 (0%)	0 (0%)	1 (5%)	1 (5%)	0 (0%)	2 (10%)	3
ทั้งหมด	2 (10%)	3 (15%)	8 (40%)	2 (10%)	5 (25%)	20 (100%)	

: ประเภทประชากร 1.ปฐมวัย 2.ประถมศึกษา 3.มัธยมศึกษา 4.รับสูงกว่าปริญญาตรี 5. ผู้สูงอายุ

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละลักษณะกิจกรรมการสอนดนตรีพื้นบ้าน พบว่ากิจกรรมบทเพลงพื้นบ้านสำหรับบรรเลงดนตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65 รองลงมาคือกิจกรรมบทเพลงพื้นบ้านสำหรับการขับร้อง คิดเป็นร้อยละ 20 ส่วนกิจกรรมการเคลื่อนไหวประกอบบทเพลงพื้นบ้านน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5 ทางด้านประชากรพบว่ากิจกรรมบทเพลงพื้นบ้านส่วนมากอยู่ที่มัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 40 ของประชากร

สรุปผลการวิจัย

จากการสังเคราะห์ลักษณะด้านต่าง ๆ ของงานวิจัยการใช้บทเพลงพื้นบ้านกับการสอนดนตรีในวัฒนธรรมที่หลากหลายของประเทศไทยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ 1) **ลักษณะด้านข้อมูลทั่วไป** ผลการสังเคราะห์รายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์พบว่าส่วนใหญ่ในช่วงปี พ.ศ. 2566 มีปริมาณมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.32 ส่วนสถาบันที่ผลิตงานวรรณกรรมออกมามากที่สุดในระยะ 6 ปี คือ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยคิดเป็นร้อยละ 36.85 2) สำหรับ**ลักษณะด้านระเบียบวิธีวิจัย** ผลการสังเคราะห์ผลงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นระเบียบที่ถูกนำมาใช้งานวิจัยเป็นหลัก ซึ่งมีปริมาณวรรณกรรมที่ใช้ระเบียบวิธีนี้คิดเป็นร้อยละ 47.37 และ 3) **ลักษณะด้านจุดมุ่งหมายของการศึกษา** จากการสังเคราะห์ผลพบว่าจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่มากที่สุดคือ “วิเคราะห์บทเพลงพื้นบ้าน เปรียบเทียบผลก่อนและหลังการทดลองและศึกษาผลการทดลอง ศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมคู่มือการสอนหาประสิทธิภาพแบบเรียน” ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 34.21 โดยสามารถพิจารณาเพิ่มเติมประกอบได้

ตารางที่ 6 รายละเอียดวรรณกรรมทั้งหมดเรียงลำดับจากปี พ.ศ. 2560-2566

ลำดับที่/สถาบัน	ชื่อนามวิจัย	กิจกรรมเด่นตรี	วัตถุประสงค์การวิจัย	เครื่องมือที่ใช้ตามระเบียบวิธีวิจัย
1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ผลการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวประกอบบทเพลงพื้นเมืองสำหรับเด็กปริมวัย ที่มีต่อความเข้าใจจังหวัดจันทบุรี	กิจกรรมการเคลื่อนไหวประกอบประกอบบทเพลงประกอบสำหรับเด็กปริมวัย ที่มีต่อความเข้าใจด้านจังหวัดจันทบุรี	1. เพื่อนำเสนอกิจกรรมการเคลื่อนไหวประกอบบทเพลงพื้นเมืองสำหรับเด็กปริมวัย ที่มีต่อความเข้าใจด้านจังหวัดจันทบุรี 2. เพื่อศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวประกอบบทเพลงพื้นเมืองสำหรับเด็กปริมวัย ที่มีต่อความเข้าใจด้านจังหวัดจันทบุรี	กรณีวิจัยเชิงปริมาณ แบบกรรพทดลอง 1. แผนการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวประกอบบทเพลงพื้นเมืองไทยเพลงพื้นเมืองนานาชาติที่มีต่อความเข้าใจจังหวัดจันทบุรี 2. แบบสังเกตการตอบสนองต่อจังหวัดจันทบุรี 3. แบบสังเกตการเดินรำพื้นเมือง
2 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	การเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมเพื่อการสร้างสรรค์บทเพลงฝักพื้นฐานสำหรับวงดุริยางค์เครื่องลมจากบทเพลงพื้นเมืองล้านนา (อดิวิษฐ์ พนาพงษ์ไพศาล, 2561)	กิจกรรมบทเพลงพื้นบ้านสำหรับบรรเลงดนตรี	1. เพื่อศึกษาทำนองเพลงพื้นเมืองล้านนาที่เหมาะสมต่อการสร้างสรรค์บทเพลง สำหรับฝึกพื้นฐานของวงดุริยางค์เครื่องลมในจังหวัดเชียงใหม่ 2. เพื่อสร้างสรรค์บทเพลงสำหรับฝึกพื้นฐานของวงดุริยางค์เครื่องลมจากทำนองเพลงพื้นเมืองล้านนาในจังหวัดเชียงใหม่ราย	กรณีวิจัยเชิงคุณภาพ - แบบสังเกต - แบบสัมภาษณ์ - แบบสอบถาม - บทเพลงสำหรับฝึกพื้นฐาน

ลำดับที่/สถาบัน	ชื่องานวิจัย	กิจกรรมดนตรี	วัตถุประสงค์การวิจัย	เครื่องมือที่ใช้ตามระเบียบวิธีวิจัย
3	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	การศึกษาศาสนาตะวันตกที่พื้นที่บ้านในมาตฐานผู้เรียน มาตฐานผู้สอน มาตรฐานหลักสูตร และหลักสูตรต้นตอที่ศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตในสถาบันระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยและนานาชาติ (สุพิชา บุญโน, 2562)	กิจกรรมหลักสูตรเพลง พื้นบ้านและการเรียบเรียงเพลง พื้นบ้าน	การวิจัยเชิงคุณภาพ - แบบวิเคราะห์เอกสาร - แบบสัมภาษณ์
4	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	การศึกษากิจกรรมของเพลงพื้นเมืองล้านนาที่เหมาะสมต่อการสร้างสรรค์บทเพลงสำหรับฝึกพื้นฐานของวงดุริยางค์เครื่องลมในจังหวัดเชียงใหม่ (อดิวัชร พนาพงศ์ไพศาล, 2562)	กิจกรรมบทเพลง พื้นบ้านสำหรับบรรเลงดนตรี	การวิจัยเชิงคุณภาพ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์
5	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	การสวดมนต์ที่พื้นที่บ้านล้านนาสำหรับผู้สูงอายุ: กรณีศึกษาครูพรหมเศรษฐ์ศรี (ครูภูมิปัญญาไทย) (เพียงแพน สรพศรี ยุทธนา ฉัพพรรณรัตน์, 2562)	กิจกรรมบทเพลง พื้นบ้านสำหรับบรรเลงดนตรี	การวิจัยเชิงคุณภาพ - แบบสัมภาษณ์ - แบบสังเกต

ลำดับที่/สถาบัน	ชื่องานวิจัย	กิจกรรมดนตรี	วัตถุประสงค์การวิจัย	เครื่องมือที่ใช้ตามระเบียบวิธีวิจัย
6 มหาวิทยาลัย ขอนแก่น	การวิจัยเสียงเสียงประสานชุดเพลงพื้นบ้านอีสานสำหรับวงโยธวาทิต (พชร พิชาติไพฑูริ, จิตพร สีม่วง, 2562)	กิจกรรมหลักสูตรเพลงพื้นบ้านและการเรียบเรียงเพลงที่บ้าน	เพื่อศึกษาการเรียงเสียงประสานชุดเพลงพื้นบ้านอีสานสำหรับวงโยธวาทิต	การวิจัยเชิงคุณภาพ - แบบวิเคราะห์ - แบบสัมภาษณ์
7 มหาวิทยาลัย ขอนแก่น	การพัฒนารูปแบบการสอดดนตรีลำ หีบวงดนตรีลูกทุ่งในโรงเรียนมัธยมศึกษา (จิราณัฐวัฒน์ ชันธจันทร์ พงษ์พิทยา สัทโส พิทยวัฒน์ พันธะศรี, 2563)	กิจกรรมบทเพลงที่บ้านสำหรับบรรเลงดนตรี	1. เพื่อพัฒนารูปแบบการสอดดนตรีสำหรับวงดนตรี ลูกทุ่งในโรงเรียนมัธยมศึกษา 2. เพื่อทดลองใช้และหาประสิทธิภาพของรูปแบบการสอดที่พัฒนาขึ้น 3. เพื่อประเมินคุณภาพและปรับปรุงรูปแบบการสอดให้สมบูรณ์	การวิจัยผสมวิธี - แบบการประเมิน - แบบสัมภาษณ์
8 จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	แนวทางการจัดการเรียนการสอนขับร้องเพลงพื้นบ้านล้านนาในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามวิถี การของโคตย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา สำหรับนักเรียนจังหวัดเชียงใหม่ (จิรินทร์ จิตต์มัน, 2563)	กิจกรรมบทเพลงที่บ้านสำหรับ การขับร้อง	1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียน การสอนขับร้องเพลงพื้นบ้านล้านนา ในกิจกรรมชมรมของนักเรียนระดับ ประถมศึกษาตอนปลาย จังหวัดเชียงใหม่ 2. เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการ เรียนการสอนขับร้องเพลงพื้นบ้าน ล้านนาในกิจกรรมชมรม ตามวิธีการ ของโคตย สำหรับนักเรียนระดับ ประถมศึกษาตอนปลาย จังหวัดเชียงใหม่	การวิจัยเชิงคุณภาพ 1. แบบบันทึกวิเคราะห์เอกสาร 2. แบบสัมภาษณ์ 3. แบบสังเกต 4. แบบวิเคราะห์เพลงพื้นบ้าน

ลำดับที่/สถาบัน	ชื่องานวิจัย	กิจกรรมดนตรี	วัตถุประสงค์การวิจัย	เครื่องมือที่ใช้ตามระเบียบวิธีวิจัย
9 วิทยาลัยนฤศิลป์ ลพบุรีสถาบัน บัณฑิตพัฒนศิลป์	การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ นภาสอนดนตรีพื้นเมืองภาค เหนือแบบ 4 MAT สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 วิทยาลัยนฤศิลป์ ลพบุรี ปกอร แก้วสว่าง, 2562)	กิจกรรมบทเพลง พื้นบ้านสำหรับ บรรเลงดนตรี	วัตถุประสงค์การวิจัย 1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาคสอน ดนตรีพื้นเมืองภาคเหนือแบบ 4 MAT สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนดนตรีพื้นเมืองภาคเหนือของ นักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ การสอนแบบ 4 MAT ระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียน 3. เพื่อศึกษาเจตคติต่อการเรียนการ สอนดนตรีพื้นเมืองภาคเหนือ โดยใช้ กิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบ 4 MAT	เครื่องมือที่ใช้ตามระเบียบวิธีวิจัย การวิจัยเชิงปริมาณ 1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน 2. แผนการจัดการเรียนรู้ 3. แบบวัดเจตคติของนักเรียน การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
10 จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	แนวทางการจัดกิจกรรมดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลง ไทย (ภัทรธิดา ตีลัว, 2564)	กิจกรรมบทเพลง พื้นบ้านสำหรับ การขับร้อง	วัตถุประสงค์การวิจัย 1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรี และบทเพลงในหนังสือเพลงสยาม สำหรับเด็ก 2. เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดย ใช้เพลงไทยและนำเสนอเป็นแนวทาง การจัดกิจกรรมดนตรี	การวิจัยผสมวิธี - แบบการประเมิน - แบบสัมภาษณ์ - แบบวิเคราะห์ร้องและบทเพลง

ลำดับที่/สถาบัน	ชื่องานวิจัย	กิจกรรมเด่น	วัตถุประสงค์การวิจัย	เครื่องมือที่ใช้ตามระเบียบวิธีวิจัย
11 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	การสร้างแบบเรียนไวโอลินเสริมสำหรับผู้เรียนระดับเริ่มต้นโดยใช้ดนตรีพื้นบ้านไทย (พิชญพัทธ์ สมบุญตันท์, 2564)	กิจกรรมบทเพลงที่บ้านสำหรับบรรเลงดนตรี	1. เพื่อวิเคราะห์แบบเรียนไวโอลินระดับเริ่มต้นที่นิยมในประเทศไทย โดยจะเป็นแนวทางในการสร้างแบบเรียนไวโอลินเสริมสำหรับผู้เรียนระดับเริ่มต้นโดยใช้ดนตรีพื้นบ้านไทย 2. เพื่อสร้างแบบเรียนไวโอลินเสริมสำหรับผู้เรียนระดับเริ่มต้นโดยใช้ดนตรีพื้นบ้านไทย	การวิจัยผสมวิธี - แบบการประเมิน - แบบสำรวจ - แบบวิเคราะห์เนื้อหาและบทเพลง
12 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	การพัฒนาหนังสือแบบเรียนเสริมไวโอลินโดยการประยุกต์ใช้บทเพลงสุนทราภรณ์สำหรับผู้สูงอายุ (ชญานัญญา หาดยบริพรณ์, 2564)	กิจกรรมบทเพลงที่บ้านสำหรับบรรเลงดนตรี	1) เพื่อหาแนวทางในการประยุกต์ใช้บทเพลงสุนทราภรณ์สำหรับการพัฒนาหนังสือแบบเรียนเสริมไวโอลินสำหรับผู้สูงอายุ 2) เพื่อพัฒนาหนังสือแบบเรียนเสริมไวโอลินสำหรับผู้สูงอายุจาการประยุกต์ใช้บทเพลงสุนทราภรณ์	การวิจัยผสมวิธี - แบบแบบสอบถาม - แบบสำรวจ - แบบวิเคราะห์เนื้อหาและบทเพลง
13 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของแบบเรียนเพลงพื้นบ้านภาคใต้สำหรับกีตาร์คลาสสิก” ในรายวิชากีตาร์คลาสสิกของนักศึกษาสาขาคานดนตรีศึกษา ชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช (ทยา เตชะเสน, 2565)	กิจกรรมบทเพลงที่บ้านสำหรับบรรเลงดนตรี	1) เพื่อหาประสิทธิภาพแบบเรียนเพลงพื้นบ้านสำหรับกีตาร์คลาสสิก 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะปฏิบัติกับเกณฑ์ร้อยละ 75	การวิจัยเชิงปริมาณ 1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ 2. แผนการจัดการเรียนรู้ 3. แบบวัดเจตคติผู้เรียน

ลำดับที่/สถาบัน	ชื่องานวิจัย	กิจกรรมดนตรี	วัตถุประสงค์การวิจัย	เครื่องมือที่ใช้ตามระเบียบวิธีวิจัย
14 มหาวิทยาลัย ราชภัฏบุรีรัมย์	การพัฒนาชุดฝึกทักษะวงโยธวาทิตโดยใช้เพลงพื้นบ้านอีสานใต้สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา (อินย์ศรุต กลีบสมุทร วงศ์วิฑูรสมุทฺร, 2565)	กิจกรรมบทเพลงที่บ้านสำหรับบรรเลงดนตรี	เพื่อพัฒนาชุดฝึกทักษะวงโยธวาทิตโดยใช้เพลงพื้นบ้านอีสานใต้สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา	การวิจัยเชิงคุณภาพ - แบบวิเคราะห์เพลงพื้นบ้าน - แบบสอบถาม - บทเพลงสำหรับฝึกพื้นฐาน
15 มหาวิทยาลัย ราชภัฏ นครสวรรค์	การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านดนตรีพื้นบ้านนครสวรรค์ (ภิญญา ภูเทษ, 2566)	กิจกรรมบทเพลงที่บ้านสำหรับ การขับร้อง	1. เพื่อศึกษาสำรวจภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านดนตรีพื้นบ้านนครสวรรค์ 2. เพื่อหาแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านดนตรีพื้นบ้านนครสวรรค์	การวิจัยเชิงคุณภาพ - แบบสัมภาษณ์ - แบบสนทนากลุ่มด้านการจัดการเรียนรู้และด้านดนตรีพื้นบ้าน
16 มหาวิทยาลัย ราชภัฏบุรีรัมย์	ดนตรีและเพลงพื้นบ้าน : การพัฒนากิจกรรมดนตรีร้องรับส่งลมสู่ขวัญในจังหวัดบุรีรัมย์ (ธิดา ปัญญาอินทร์ เอกชัย ธีรศักดิ์, 2566)	กิจกรรมบทเพลงที่บ้านสำหรับ บรรเลงดนตรี	พัฒนาและศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดนตรีและเพลงพื้นบ้าน ดนตรีเพื่อสร้าง แรงยึดเหนี่ยวทางสังคมรองรับสังคมสูงวัยในจังหวัดบุรีรัมย์	การวิจัยเชิงคุณภาพ 1. แบบบันทึกวิเคราะห์เอกสาร 2. แบบสัมภาษณ์ 3. แบบสังเกต
17 มหาวิทยาลัย ศรีนครินทร วิโรฒ	การสร้างชุดการสอนฝึกร้องเพลงรำไทโยน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง (กัมปนาท โนนศรี สีขณเดสก์ ยานเดิม, 2566)	กิจกรรมบทเพลงที่บ้านสำหรับ การขับร้อง	1. เพื่อสร้างชุดการสอนฝึกร้องเพลงรำไทโยน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง 2. เพื่อหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีอ่างทอง จังหวัดอ่างทองด้วยชุดการสอนฝึกร้องเพลงรำไทโยน	การวิจัยเชิงปริมาณ 1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2. ชุดแบบฝึกร้องเพลงรำไทโยน

ลำดับที่/สถาบัน	ชื่องานวิจัย	กิจกรรมดนตรี	วัตถุประสงค์การวิจัย	เครื่องมือที่ใช้ตามระเบียบวิธีวิจัย
18 มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์	ผลของบทเพลงพื้นบ้านดนตรี หนึ่งตะลุงที่บรรเลงด้วยเปียโนที่ มีต่อสมาชิกวงจ่า และความสนใจของเด็กกว่าที่ (ร.ต.หญิงจักรีวิดา เหล็กนิม, 2566)	กิจกรรมบทเพลง พื้นบ้านสำหรับ บรรเลงดนตรี	1. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของ บทเพลงพื้นบ้านดนตรีหนึ่งตะลุง 2. เพื่อพัฒนาบทเพลงพื้นบ้านดนตรี หนึ่งตะลุงเรียงเรียงเป็นบทเพลงเปียโน สำหรับเด็กอายุ 9-12 ปี 3. เพื่อทดลองใช้บทเพลงเปียโนจาก บทเพลงพื้นบ้านดนตรีหนึ่งตะลุง เพลงพัดชาและเพลงลาသူอ 4. เพื่อศึกษาผลการฝึกเปียโนบทเพลง พัดชาและเพลงลาသူอที่มีต่อทักษะการ จำทักษะการบรรเลง (สมาธิ) และความ สนใจต่อการเรียนและฝึกดนตรี	การวิจัยผสมวิธี - แบบการประเมิน - แบบสอบถาม - แบบสัมภาษณ์ - แบบวิเคราะห์ร้องและบทเพลง
19 มหาวิทยาลัย นเรศวร	รูปแบบกิจกรรมการเล่นดนตรี พื้นบ้านสำหรับผู้สูงอายุ โดย เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อเสริมสร้างสุขภาพที่ยั่งยืน (วิชญ์ บุณยรอด ทวีรัตน์ สิทธิวงศ์, 2566)	กิจกรรมบทเพลง พื้นบ้านสำหรับ บรรเลงดนตรี	1. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรม การเล่นดนตรีพื้นบ้านสำหรับผู้สูง อายุอย่างมีส่วนร่วมต่อยอดสู่การสร้าง คู่มือการจัดกิจกรรมการเล่นดนตรีพื้น บ้านสำหรับผู้สูงอายุ 2. เพื่อประเมินความเหมาะสมของคู่มือ การจัดกิจกรรมการเล่นดนตรีพื้นบ้าน สำหรับผู้สูงอายุอย่างมีส่วนร่วมและ ประเมินความพึงพอใจหลังจากเข้าร่วม กิจกรรมการเล่นดนตรี พื้นบ้านของกลุ่มผู้สูงอายุ	การวิจัยผสมวิธี - แบบสัมภาษณ์ - แบบประเมินความเหมาะสมของ กิจกรรมดนตรี - แบบประเมินความพึงพอใจ

Note: All literature details.

4) **ด้านกิจกรรมการสอนดนตรี** จากการสังเคราะห์ผลพบว่ากิจกรรมการสอนดนตรีที่มากที่สุดคือ กิจกรรมบทเพลงพื้นบ้านสำหรับบรรเลงดนตรีมากที่สุด ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 65 รองลงมาคือกิจกรรมบทเพลงพื้นบ้านสำหรับการขับร้อง คิดเป็นร้อยละ 20 ส่วนกิจกรรมการเคลื่อนไหวประกอบบทเพลงพื้นบ้านน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5 ทางด้านประชากรพบว่ากิจกรรมบทเพลงพื้นบ้านส่วนมากอยู่ที่ระดับมัธยมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 40 ของประชากร

อภิปรายผลการวิจัย

ลักษณะด้านข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาลักษณะทั่วไปของวรรณกรรม พบว่างานวิจัยการใช้บทเพลงพื้นบ้านกับกิจกรรมการสอนดนตรีในวัฒนธรรมที่หลากหลายของประเทศไทยที่สืบค้นผ่านระบบฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทย ตลอดระยะเวลา 6 ปี (พ.ศ. 2560 - 2566) มีปริมาณวรรณกรรมที่ค่อนข้างมาก (19 ชิ้น) ซึ่งอาจเป็นสิ่งที่สามารถบอกได้ว่าศึกษาวิจัยทางด้านดนตรี ในมุมมองบทเพลงพื้นบ้านกับกิจกรรมการสอนดนตรีในวัฒนธรรมที่หลากหลายมากขึ้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมดนตรีกระแสหลักตั้งต้นของดนตรีนั้นก็คือ ดนตรีตะวันตก (Western Art Music) เพียงอย่างเดียวเท่านั้นซึ่งจะเห็นได้ว่ามีทั้งการวิจัยที่มุ่งศึกษาโดยตรงเกี่ยวกับตัวบทเพลงพื้นบ้านและดนตรีพื้นบ้าน และนำเสนอออกมาในรูปแบบแนวคิดกิจกรรมทางดนตรี คือเกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอนการวัด การฝึกหัด ฯลฯ และในขณะเดียวกันงานบางชิ้นก็มีการวิจัยในแนวทางประยุกต์ดนตรีอื่นให้เข้ากับแนวคิดดนตรีตะวันตก เช่น การเรียบเรียงเสียงประสานชุดเพลงพื้นบ้านอีสานสำหรับวงโยธวาทิต เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดงานวิจัยที่มีรูปแบบหลากหลายยิ่งขึ้นงานวิจัยการใช้บทเพลงพื้นบ้านกับกิจกรรมการสอนดนตรีในวัฒนธรรมที่หลากหลายของประเทศไทย

ผลการศึกษาในระยะเวลา 6 ปีจากฐานข้อมูลยังพบว่าปริมาณงานวิจัยทางด้านกิจกรรมดนตรีส่วนใหญ่ในการศึกษาค้นคว้านี้ที่ถูกผลิตออกมานั้นมาจากสถาบัน

เพียง 10 สถาบันเท่านั้น ซึ่งทำให้สามารถตั้งข้อสังเกตว่าสถาบันอื่นที่เปิดสอนทางด้านดนตรีในระดับบัณฑิตศึกษาที่ไม่ปรากฏวรรณกรรมอาจยังขาดการผลิตงานหรือให้ความสนใจในประเด็นด้านบทเพลงพื้นบ้านกับกิจกรรมการสอนดนตรีในประเทศไทย อย่างไรก็ตามสำหรับข้อมูลจากการวิจัยในครั้งนี้เป็นเพียงการศึกษาในห้วงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น และมีการกำหนดขอบเขตการศึกษาวิจัยด้านเนื้อหา และแหล่งข้อมูลที่เหมาะสมเฉพาะเจาะจง โดยใช้ระบบออนไลน์ช่วยอำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลได้ง่ายขึ้นแต่ยังมีแหล่งข้อมูลทางวิชาที่ยังคงบันทึกในรูปแบบหนังสือและเอกสารที่ผู้วิจัยยังไม่สามารถเข้าถึงข้อสรุปดังกล่าวนี้เกิดขึ้นจากข้อมูลที่เผยแพร่ทางระบบอิเล็กทรอนิกส์เท่านั้น

หากว่าในการวิจัยครั้งต่อไป หรือผู้วิจัยท่านอื่นสนใจในประเด็นเดียวกันนี้อาจค้นหารวมในฐานข้อมูลที่ย่อยลงไปกว่าการวิจัยครั้งนี้ ก็อาจพบผลการวิจัยที่ต่างออกไปได้เช่นกันทั้งในแง่ประเด็นด้านเวลา และสถาบันที่ผลิตงานวิจัย รวมถึงอาจได้ข้อสังเกตใหม่ ๆ ที่จะนำมาอภิปรายในแง่มุมอื่น ๆ ได้ด้วยเช่นกัน

ลักษณะด้านระเบียบวิธีวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพมีอัตราส่วนในการถูกเลือกเป็นวิธีวิจัยมากที่สุดในงานวิจัยการใช้บทเพลงพื้นบ้านกับกิจกรรมการสอนดนตรีในวัฒนธรรมที่หลากหลายของประเทศไทย ซึ่งมีการใช้การสัมภาษณ์และตัวผู้วิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญในการเก็บข้อมูล สำหรับผลการวิจัยดังกล่าวอาจสามารถสนับสนุนการใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพในการทำงานศึกษาด้านวัฒนธรรมบทเพลงและดนตรีพื้น รวมถึงวัฒนธรรมทางดนตรี ที่มีลักษณะที่เอื้อต่อการศึกษาวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีเชิงคุณภาพ เพื่อพิจารณาความสัมพันธ์โดยละเอียดถึงเหตุและผลที่เกิดขึ้นของแง่มุมต่าง ๆ ระหว่างดนตรีพื้นและกิจกรรมทางดนตรีที่หลากหลายและตัวบุคคล ซึ่งความสำคัญของวิธีวิจัยเชิงคุณภาพว่าเป็นการศึกษาเพื่อแสวงหาความรู้และความจริงจากปรากฏการณ์หรือแหล่งข้อมูลที่เหมาะสมเฉพาะเจาะจง อีกทั้งยังสนใจความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ โดยละเอียดลึกซึ้งผ่านกระบวนการวิจัย การเก็บข้อมูลเครื่องมือวิจัย และตัวผู้วิจัยเอง

แม้ว่างานวิจัยเชิงคุณภาพจะมีข้อดีในส่วนที่สามารถศึกษาข้อมูลในเชิงลึก และทำความเข้าใจในบทเพลงพื้นบ้านและกิจกรรมการสอนดนตรีในวัฒนธรรมที่หลากหลายผ่านการศึกษาคุศลหรือปรากฏการณ์ดังที่ได้กล่าวข้างต้น แต่ในอีกทางหนึ่งบางครั้งการวิจัยทางสาขาดนตรีศึกษา ที่มีปรัชญาหลักของสาขาที่มุ่งเน้นการใช้ดนตรีเป็นเครื่องมือในการพัฒนามนุษย์ในทุกองค์ประกอบ ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และปัญญา ตลอดจน พัฒนาสุนทรียภาพ ซึ่งในบางครั้งอาจจำเป็นต้องใช้ระเบียบวิธีวิจัยอื่น ๆ ควบคู่ไปในการทำงานวิจัยทางดนตรีศึกษาด้วย ไม่ว่าจะเป็นวิธีวิจัยเชิงปริมาณที่สามารถเก็บข้อมูลในวงกว้าง ตลอดจนสามารถใช้ข้อมูลที่มากพอจะทำนายแนวโน้มต่าง ๆ หรือใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี ที่ควบรวมการทำงานเชิงคุณภาพและปริมาณเข้าไว้ด้วยกัน อาจสามารถเพิ่มความคล่องตัวในการทำงานวิจัย และมุมมองในการอธิบาย

เหตุการณ์ สาเหตุ หรือตลอดจนปรากฏการณ์ทางด้านดนตรีหรือวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นได้ทั้งในระดับห้องเรียน หรือตลอดจนระดับสังคม ทั้งนี้ระเบียบวิธีวิจัยแต่ละรูปแบบมีประโยชน์และความเหมาะสมเฉพาะตัว ผู้วิจัยทางด้านดนตรีศึกษา และรวมถึงสาขาอื่นๆควรทำความเข้าใจและศึกษาอย่างจริงจังในระเบียบวิธี รวมถึงเลือกใช้ให้เหมาะสมกับประเด็นปัญหาและวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนดขึ้นด้วย

ลักษณะด้านจุดมุ่งหมายของการศึกษาและกิจกรรมการสอนดนตรี

สำหรับจุดมุ่งหมายทางการศึกษานั้น จากการสังเคราะห์งานวิจัยทางด้านดนตรีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับบทเพลงพื้นบ้านกับกิจกรรมการสอนดนตรีในวัฒนธรรมที่หลากหลายของประเทศไทยพบว่างานส่วนใหญ่เน้นมุ่งศึกษาในประเด็นด้าน “ศึกษาระบบการจัดการจัดการเรียนการสอนและการถ่ายทอด เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนตลอดจนกิจกรรมโดยใช้บทเพลงพื้นบ้านเพื่อศึกษาสภาพการเรียนการสอนโดยบรรเลงบทเพลงพื้นบ้าน” ซึ่งมีอัตราส่วนสูงมากกว่าครึ่งของงานวิจัยทั้งหมด ซึ่งในประเด็นนี้เมื่อพิจารณาลงไปรายละเอียดเพิ่มเติมจะพบว่างานวิจัยทั้งหลายนั้นมีความคล้ายคลึงกันอย่างยิ่งทั้งในด้าน จุดมุ่งหมายการศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย การดำเนินการวิจัย ตลอดจนประเด็นที่ศึกษาและนำเสนอ ซึ่งความคล้ายคลึงเหล่านี้อาจชี้ให้เห็นว่างานวิจัยในสาขาดนตรีศึกษาที่มุ่งศึกษาในประเด็นและตัวแปรเกี่ยวกับการใช้บทเพลงพื้นบ้านกับกิจกรรมการสอนดนตรีในวัฒนธรรมที่หลากหลายของประเทศไทยนั้น ขาดแรงผลักดันในการตั้งประเด็นปัญหาวิจัย

กล่าวคืองานหลายชิ้นกระทำขึ้นโดยเปลี่ยนแปลงตัวแปรที่จะศึกษา เช่น การเคลื่อนไหวร่างกาย บรรเลงเครื่องดนตรีหรือ ขับร้องบทเพลงเท่านั้น รวมทั้งเรื่องของระเบียบวิธีวิจัย การดำเนินการวิจัย แง่มุมที่ศึกษาตีความ ตลอดจนผลการวิจัยนั้นคล้ายคลึงกันจนบางครั้งอาจสามารถคาดเดาผลได้ซึ่งปรากฏการณ์นี้อาจสะท้อนประเด็นเรื่องของการผลิตซ้ำความและและการแรงผลักดัน ในการศึกษาวิจัยที่จะสามารถขับเคลื่อนหรือขยายพรมแดนความรู้ในสาขาดนตรีศึกษาที่มีต่อเรื่องบทเพลงพื้นบ้านกับกิจกรรมการสอนดนตรีในวัฒนธรรมของประเทศไทยนั้นได้ซึ่ง อานันท์ กาญจนพันธุ์ (2560) ได้กล่าวถึงปัญหาของการวิจัยในประเด็นด้านวัฒนธรรมในปัจจุบันว่า ปัจจุบันการวิจัยทางวัฒนธรรมนั้นให้ความสำคัญและยังคงมุ่งเน้นศึกษาเพียงสำรวจปรากฏการณ์ การจดบันทึก และตีความข้อมูลเชิงพรรณนาตามที่ตาเห็นมากกว่าที่จะศึกษาวิจัยวัฒนธรรมในแง่มุมของการวิเคราะห์ประเด็นปัญหา หาเหตุผลในการรองรับ และวิพากษ์/วิจารณ์ต่อเหตุและผลที่มีอยู่หรือเกิดขึ้นอย่างจริงจัง จึงทำให้ขาดพลังในการอธิบายสะท้อนสู่สภาพจริงในสังคมได้ จึงทำให้เกิดงานวิจัยที่ทำขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลเป็นองค์ความรู้ หรือที่จัดทำจัดสร้างสิ่งใด ๆ ก็ตามขึ้นมาเฉพาะกาลในการดำเนินการวิจัยนั้น ๆ และเมื่อเวลาผ่านไปความรู้ที่สร้างขึ้นจากการวิจัยนั้น ๆ ก็สลายตัวตนตามการเคลื่อนไหวของเวลาด้วยเช่นกัน

แม้ว่าผลการวิจัยที่เกิดจากการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบในครั้งนี้จะเป็นการสังเคราะห์งานวิจัยในช่วงระยะเวลา 6 ปีย้อนหลังเท่านั้น แต่ก็อาจสามารถชี้ประเด็นด้านแนวโน้มการวิจัยในสาขาดนตรีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับบทเพลงพื้นบ้านกับกิจกรรมการสอนดนตรีในวัฒนธรรมที่หลากหลายของประเทศไทยได้ในเบื้องต้นว่ามีปริมาณผู้ที่สนใจทำการวิจัยในประเด็นดังกล่าวมากพอสมควร อีกทั้งอาจเป็นหนึ่งในผลการวิจัยที่สามารถชี้ให้เห็นว่าผู้วิจัยในสาขาดนตรีศึกษานำบทเพลง

พื้นบ้านในวัฒนธรรมที่หลากหลายของประเทศไทยมาจัดกิจกรรมการสอนดนตรีภายในขอบเขตการศึกษาครั้งนี้มุ่งตั้งคำถามเป็นแนวคำถามที่ชี้ให้ผู้วิจัยสนใจเพียงแต่ว่าตัวแปรด้านบทเพลงพื้นบ้านของประเทศไทยถูกหยิบมาใช้ในการทดลอง หรือศึกษาจะมีลักษณะอย่างไร มีผลอย่างไรเมื่อนำมาใช้ โดยที่อาจยังไม่ทราบถึงต้นตอหรือความหมายและความสำคัญของวัฒนธรรมนั้น ๆ และแท้จริงแล้วในการวิจัยทางด้านกิจกรรมการสอนดนตรีอาจต้องสนใจที่จะตั้งคำถามทบทวนการทำงานของตนในเชิงภววิทยา มากยิ่งขึ้นในการกำหนดประเด็นปัญหาและจุดมุ่งหมายการศึกษา เพื่อให้การวิจัยทางดนตรีศึกษาซึ่งถือเป็นหนึ่งในสาขาของการวิจัยทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์เกิดมิติที่หลากหลายมากขึ้น และคำนึงถึงตัวตนและความหมายของดนตรีในฐานะวัฒนธรรมที่สัมพันธ์กับมนุษย์ควบคู่ไปกับความสนใจที่มีมากอยู่แล้ว ในด้านการจัดกิจกรรมการสอนดนตรีกับบทเพลงพื้นบ้านที่มีส่งผลต่อมนุษย์ในด้านต่าง ๆ

ในท้ายสุดนี้ อีกประเด็นสำคัญที่ควรต้องคำนึงถึงคือคำว่า “บทเพลงพื้นบ้านกับกิจกรรมการสอนดนตรีในวัฒนธรรมที่หลากหลายของประเทศไทย” ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบและสังเคราะห์งานวิจัยออกมาพบว่า งานวิจัยที่สื่อถึงบทเพลงพื้นบ้านในวัฒนธรรมที่หลากหลายของประเทศไทยนั้นมักยึดโยงอยู่กับดนตรีท้องถิ่น (Folks Music) หรือดนตรีชาติพันธุ์ (Ethnic Music) เป็นหลัก ซึ่งการมองบทเพลงพื้นบ้านของประเทศไทยคือวัฒนธรรมดนตรีที่นอกเหนือจากบทเพลงดนตรีตะวันตกแบบคลาสสิกแล้วนั้น อาจหมายถึงการติดอยู่ในมายาคติการแบ่งวัฒนธรรมแบบอาณานิคมนิยม หรือที่ อานันท์ กาญจนพันธุ์ (2560) กล่าวว่า”เป็นการติดกับดักทางความคิดแบบคู่ตรงกันข้าม” นั่นเอง ซึ่งเมื่อพิจารณาสังคมไทยในปัจจุบันที่เต็มไปด้วยวัฒนธรรมดนตรีที่หลากหลายและคลื่นไหล ไม่ว่าจะป็นดนตรีในชีวิตประจำวัน เช่น Pop Music, K-Pop หรือ J-Pop และอีกมากมายตลอดจนเพลงลูกทุ่งลูกกรุง และดนตรีประเภทอื่นที่ยังมีตัวตนและมีพื้นที่อยู่ในสังคมเช่นเดียวกันกับดนตรีท้องถิ่น ดนตรีชาติพันธุ์ ดังนั้น จะพบว่าพื้นที่ในการศึกษาวิจัยในประเด็นดังกล่าวยังมีอีกมากมายเมื่อเราสามารถก้าวข้ามมายาคติที่ครอบไว้ได้

แนวคิดทฤษฎีวัฒนธรรมนิยมที่มองเห็นความสำคัญของทุกวัฒนธรรมดนตรีนั้นถือเป็นสิ่งจำเป็นสามารถสร้างความสำคัญและพัฒนาพื้นที่ศึกษาดนตรีหลากหลายวัฒนธรรมให้กว้างยิ่งขึ้นสำหรับการวิจัยโดยใช้บทเพลงพื้นบ้านกับกิจกรรมการสอนดนตรีในวัฒนธรรมแต่ละพื้นที่ของประเทศไทยในอนาคต

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ในการวิจัยครั้งต่อไปอาจระทำการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ และการสังเคราะห์งานวิจัยการใช้บทเพลงพื้นบ้านกับกิจกรรมการสอนดนตรีในวัฒนธรรมที่หลากหลายของประเทศ เพื่อเป็นการทวนสอบการทำงานวิจัยและพิจารณาแนวโน้มการวิจัยต่อไปในอนาคตหรืออาจนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปต่อยอดโดยการศึกษา ในขอบเขตที่กว้างขึ้น เช่น แนวทางสร้างสรรค์บทเพลงพื้นบ้านของแต่ละภาคของประเทศไปใช้ในกิจกรรมดนตรี และเจาะประเด็นจ้ย้อนหลังฐานข้อมูลงานวิจัย และชี้ให้เห็นถึงแนวโน้มในการศึกษาเกี่ยวกับการใช้บทเพลงพื้นบ้านในกิจกรรมการสอนดนตรีในประเทศไทย และสามารถใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับการวิจัยในอนาคตต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กัมปนาท โนนศรี และ สีขนิมเศก ยานเดิม. (2562). การสร้างชุดการสอนฝึกร้องเพลงรำโทนสำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะสังคมศาสตร์.
- จักรวิดา นิมเหล็ก. (2566). ผลของการฝึกเพลงพื้นบ้านหนังตะลุงที่บรรเลงด้วยเปียโนที่มีต่อความเข้าใจจังหวะ ความจำ และสมาธิของเด็ก. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ชญาณ์ฉวี ฐา หาดูปริพรรณ์. (2564). การพัฒนาหนังสือแบบเรียนเสริมไวโอลิน โดยการประยุกต์ใช้บทเพลงสุนทราภรณ์สำหรับผู้สูงอายุ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ชำนาญ ปาณวงษ์. (2563). **ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ: จากแนวคิดทฤษฎีสู่การปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2560). **เทคนิคการสร้างเครื่องมือวิจัย: แนวทางการนำไปใช้อย่างมืออาชีพ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อมร.
- ณัชชา เตชะอารมณ์ชัย. (2560). ผลการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวประกอบบทเพลงพื้นเมืองสำหรับเด็กปฐมวัย ที่มีต่อความเข้าใจจังหวะ. **วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ**, 18(2), 36–42.
- ณัฐภรณ์ หลาวทอง. (2561). **การสร้างเครื่องมือวิจัยทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทยา เตชะแสน, ชนิตา รอดหยุด, ปมนวิวัฒน์ สามสี, และ ปิยะรัตน์ ธรรมรงค์รัตน์. (2565). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของ “แบบเรียนเพลงพื้นบ้านภาคใต้สำหรับกีตาร์คลาสสิก” ในรายวิชากีตาร์คลาสสิก ของนักศึกษาสาขาดนตรีศึกษา ชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. **วารสารวิชาการสังคมมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช**, 12(1), 110–119.
- เทพิกา รอดสการ. (2560). **ดนตรีและการวิจัยเชิงปริมาณ**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉันทศรุต กลีบสมุทร วงศ์วิฑูรสมุทร, ธิติ ปัญญาอินทร์, และ ชนพล ตีรชาติ. (2565). การพัฒนาชุดฝึกทักษะวงโยชวาทิตโดยใช้เพลงพื้นบ้านอีสานใต้สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา. **วารสารดนตรีและวัฒนธรรม**, 1(1), 12–23.
- ธีรวิทย์ กลิ่นจ้อย. (2565). การสังเคราะห์งานวิจัยทางดนตรีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมดนตรีที่หลากหลายในประเทศไทย: การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ. **วารสารอารยธรรมศึกษา โขง-สาละวิน**, 13(02), 149–174.
- ปภาอร แก้วสว่าง. (2563). การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนดนตรีพื้นเมืองภาคเหนือแบบ 4 MAT สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 วิทยาลัยนาฏศิลปลพบุรี. **วารสารนิสิตวัง**, 22(1), 12–21.

- ฉิติ ปัญญาอินทร์ และ เอกชัย ชีรภักศิริ. (2566). ดนตรีและเพลงพื้นบ้าน: การพัฒนา กิจกรรมดนตรีรองรับสังคมสูงวัยในจังหวัดบุรีรัมย์. **วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**, 15(1), 69–84.
- เพชร พิฆาตไพรี และ จตุพร สีม่วง. (2562). การเรียบเรียงเสียงประสานชุดเพลง พื้นบ้านอีสาน สำหรับวงโยชวาทิต. **วารสารศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น**, 11(1), 238–257.
- พัชรพันธ์ สมบุญตนนท์. (2564). การสร้างแบบเรียนไวโอลินเสริมสำหรับผู้เรียน ระดับเริ่มต้นโดยใช้ดนตรีพื้นบ้านไทย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพียงแพน สรรพศรี และ ยุทธนา ฉัพพรรณรัตน์. (2562). การสอนดนตรีพื้นบ้าน ล้านนาสำหรับผู้สูงอายุ: กรณีศึกษาครูพรหมเมศวร์ สรรพศรี (ครุภูมิปัญญา ไทย). **วารสารศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น**, 11(2), 49–74.
- ภัทรธีรา ดีสัว. (2564). แนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย โดยใช้เพลงไทย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภิญโญ ภูเทศ. (2566). การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน ดนตรีพื้นบ้านนครสวรรค์. **มนุษยสังคมสาร (มสส.)**, 21(1), 105–122.
- วิชญ์ บุญรอด และ ทิพรรัตน์ สิทธิวงศ์. (2566). รูปแบบกิจกรรมการเล่นดนตรี พื้นบ้านสำหรับผู้สูงอายุ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อเสริมสร้าง สุขภาวะที่ยั่งยืน. **วารสารวิจัยวิชาการ**, 6(6), 173–194.
- สุธิชา บุญโน. (2562). การศึกษาสาระดนตรีพื้นบ้านในมาตรฐานผู้เรียน มาตรฐาน ผู้สอน มาตรฐานหลักสูตร และหลักสูตรดนตรีศึกษาระดับปริญญา บัณฑิตในสถาบันระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยและนานาชาติ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- อดิวัชร์ พนาพงศ์ไพศาล. (2561). การเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมเพื่อการสร้างสรรค
บทเพลงฝึกพื้นฐานสำหรับ วงดุริยางค์เครื่องลมจากบทเพลงพื้นเมือง
ล้านนา. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุดรธานี, 7(พิเศษ), 1-17.
- อดิวัชร์ พนาพงศ์ไพศาล. (2562). การศึกษาทำนองของเพลงพื้นเมืองล้านนาที่เหมาะสม
ต่อการสร้างสรรคบทเพลงสำหรับฝึกพื้นฐานของวงดุริยางค์เครื่องลมใน
จังหวัดเชียงราย. วารสารดนตรีบ้านสมเด็จเจ้า, 1(2), 1-16.
- อานันท์ กาญจนพันธุ์. (2560). ก้าวข้ามวาทกรรมสู่พื้นที่ความรู้: จุดตัดของข้อถก
เถียงทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: ศยามปัญญา.
- Creswell, J. W., & Creswell, J. D. (2017). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches*. Thousand Oaks: Sage Publications.